

Uppsala kommunfullmäktiges tryck 2011 Ser A nr 47–59

KALLELSE

Uppsala kommunfullmäktige kallas härmed att sammanträda i Uppsala Konsert & Kongress, Sal B, Vaksala torg 1, måndagen den 28 mars 2011, kl 16.30 – *frågor och interpellationer behandlas kl 16.30, senast kl 17.30 börjar behandlingen av beslutsärenden* – för behandling av ärenden enligt nedan. Vid behov fortsätter kommunfullmäktige sammanträda tisdag den 29 mars, kl 17.30, i samma lokal.

- 47. Val av justerare och bestämmande av tid för justering av protokollet
- 48. Eventuella anmälningsärenden

Beslutsärenden

- 49. Valärenden
- 50. Motion av Maria Gardfjell och Niclas Malmberg (båda MP) om att återställa Hammardammen 95

Frågor och interpellationer

- 51. Fråga av Ilona Szatmari Waldau (V) om papperslösa kvinnor (bordlagd KF 2011-02-28) 97
- 52. Fråga av Ilona Szatmari Waldau (V) om namn på gator, torg och parker, *svar separat* 98
- 53. Interpellation av Peter Gustavsson (S) om kommunens arbete mot rasism och diskriminering (bordlagd KF 2011-02-28) 99
- 54. Interpellation av Trond Svendsen (MP) om kommunstyrelsens ansvar för uppsikt och avgränsning av fastighetsnämndens ansvarsområde (bordlagd KF 2011-02-28) 104
- 55. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om snöröjning av gång- cykel- och kollektivtrafikvägar (bordlagd KF 2011-02-28) 105
- 56. Interpellation av Ilona Szatmari Waldau

(V) om sponsring (bordlagd KF 2011-02-28) 107

- 57. Interpellation av Elnaz Alizadeh (S) om handläggning av detaljplaner (bordlagd KF 2011-02-28) 109
- 58. Interpellation av Malena Ranch (MP) om fortsatt och utökat förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck (bordlagd KF 2011-02-28) 111
- 59. Interpellation av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) om handslag mot barnfattigdom, *svar separat* 114

Handlingarna till sammanträdet finns tillgängliga i Stadshuset, kommunledningskontoret och kommuninformationen, stadsbiblioteket samt på uppsala.se

Kommunfullmäktiges sammanträde direktsänds i TV Uppsala och på uppsala.se

Uppsala den 11 mars 2010

Lars Bäcklund/Astrid Anker

Nr 50. Motion av Maria Gardfjell och Niclas Malmberg (båda MP) om att återställa Hammardammen

KSN-2010-0215

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra åt gatu- och trafiknämnden att ansvara för Hammardammen i Vattholma, såväl den tekniska anläggningen som vattenytan, samt

att därmed besvara motionen.

Uppsala den 9 mars 2011

På kommunstyrelsens vägnar

Mohamad Hassan/Astrid Anker

I avgörandet deltagande: Cecilia Forss (M), Liv Hahne (M), Magnus Åkerman (M), Sofia Spolander (M), Mohamad Hassan (FP), Cecilia Hamenius (FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick (S), Erik Pelling (S), Ulrik Wärnsberg (S), Hilde Klasson (S), Maria Gardfjell (MP), Johan Lundqvist (MP) och Ilona Sztatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Mats Gyllander (M), Christopher Lagerqvist (M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Bengt Westman (S), Irene Zetterberg (S), Milischia Rezai (S), Frida Johnsson (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Maria Gardfjell och Niclas Malmberg (båda MP) har i en motion väckt den 31 mars 2010 föreslagit att Hammardammen i Vattholma ska återställas. Hammardammen är igenväxt och en första upprustning av dammluckorna startade under förra mandatperioden, sedan dess har upprustningsarbetet avstannat och situationen kring dammområdet förvärrats. Motionen återges i sin helhet i *bilaga 1*.

Remissbehandling

Motionen är remitterad till gatu- och trafiknämnden, *bilaga 2*. Gatu- och trafiknämnden skriver i sitt remissvar att det är fastighetsnämnden som ansvarar för Hammardammen. En ny remiss har då skickats till fastighetsnämnden, *bilaga 3*. I fastighetsnämndens svar framgår att de anser att ansvaret för Hammardammen ligger på gatu- och trafiknämnden alternativt fritids- och naturvårdsnämnden.

Föredragning

Av remisshanteringen framgår det att det råder oklarhet beträffande ansvaret för Hammardammen. Enligt kommunens reglemente (§15) är det kommunstyrelsen som ska samordna och leda nämndernas verksamhet om det uppstår tvist eller oklarhet kring gränsdragningen mellan nämnderna.

Gatu- och trafiknämnden ansvarar för Fyrisån som farled. Det är gatu- och trafikkontoret som har kompetensen vad gäller Fyrisån och som idag ansvarar för kontinuerlig klippning av flytbladsväxter i åns centrala delar för att hålla vattenspegeln öppen.

Skötseln av park/naturmarken som omger dammarna ansvarar fritids- och naturvårdsnämnden för.

Vid särskilda vattenregleringsfrågor och när det gäller förvaltning av yt- och grundvatten bistår, enligt ägardirektiven, Uppsala vatten som kompetensresurs.

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige ger gatu- och trafiknämnden i uppdrag att ansvara för Hammardammen i Vattholma, såväl den tekniska anläggningen som vattenytan.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för ett utökat ansvar för Hammardammen, i form av skötsel av vattenspegeln får täckas inom gatu- och trafiknämndens befintliga ram.

Bilaga 1

Hammardammen i Vattholma är i dagsläget i stor utsträckning igenväxt, och situationen blir sämre varje år. Under förra mandatperioden påbörjade gatu- och trafiknämnden en restau-

ring av dammorrådet, där första etappen var att återställa dammluckornas. Efter att det arbetet avslutats har inga ytterligare åtgärder vidtagits. Genom att återupprätta vattenspegeln i Hamnardammen ökar bruksområdets kvalitet som besöks- och utflyktsmål. Om igenväxningen tvärt om tillåts fortsätta blir området allt mindre attraktivt.

Mot bakgrund av det yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar

att uppdraga till gatu- och trafiknämnden att återställa vattenspegeln i Hamnardammen, Vattholma.

Bilaga 2

Gatu- och trafikkontoret utförde 2006 ett investeringsarbete av dammluckorna och samtidigt utfördes en del andra arbeten i skogen och på badplatsen runt dammen. I arbetet ingick även urgrävning av dammen och borttagning av gamla trästockar från botten.

Det är praxis för den här typen av dammar att det för ägaren av dammen ingår att sköta om vattnet (sedimentlager) och dess yta samt även problem som uppkommer vid uppdämning av vatten. Vanligtvis finns det en vattendom som reglerar dessa frågor men i det här fallet saknas en sådan hos Länsstyrelsen.

Det är fastighetsnämnden som äger och har ansvaret för Hamnardammen.

Bilaga 3

Fastighetsnämnden beslutar

att avge yttrande enligt förslaget och därmed anse remissen besvarad.

Sammanfattning

Maria Gardfjell (MP) och Niclas Malmberg (MP) yrkar i en motion till kommunfullmäktige att fullmäktige uppdragar till gata- och trafiknämnden att återställa vattenspegeln i Hamnardammen, Vattholma.

Gatu- och trafiknämnden har i sitt svar hänvisat till att fastighetsnämnden är ansvarig för Hamnardammen. Fastighetsnämndens uppfattning är att drift och underhåll av tekniska anläggningar av aktuellt slag ej ligger inom fastighetsnämndens kompetensområde.

Yttrande

Maria Gardfjell (MP) och Niclas Malmberg (MP) yrkar i en motion till kommunfullmäktige att fullmäktige uppdragar till gatu- och trafiknämnden att återställa vattenspegeln i Hamnardammen, Vattholma.

Gatu- och trafiknämnden har i sitt svar hänvisat till att fastighetsnämnden är ansvarig för Hamnardammen. Fastighetsnämnden kan dock inte se att så är fallet. Nämndens uppfattning är att anläggande, drift och underhåll av tekniska anläggningar av aktuellt slag ej ligger inom fastighetsnämndens kompetensområde. Bedömt utifrån Uppsala kommuns författningssamling, Reglemente för Kommunstyrelsen och nämnderna i Uppsala kommun utfärdat den 13 december 2004, synes ansvaret för Hamnardammen vara antingen fritids- och naturvårdsnämndens eller gatu- och trafiknämndens.

Nr 51. Fråga av Ilona Szatmari Waldau (V) om papperslösa kvinnor (KSN-2011-0088)

Kommunfullmäktige

Fråga

Till ordförande för nämnden för vuxna med funktionshinder

”Papperslösa migranter i Sverige lever i en situation där de saknar alla de rättigheter som landets medborgare betraktar som självklara. De papperslösa är asylsökande som fått negativa besked och gömmer sig undan svenska myndigheter för att undgå tvångsavvisning. Den papperslösa gruppen innefattar också migranter som finns i Sverige men aldrig ansökt om asyl, utan redan från början bedömt möjligheterna att beviljas uppehållstillstånd här som obefintliga. Papperslösa är också de som lurats eller tvingats till landet i exploateringssyfte.” (från kampanjen Ain’t I A Woman)

Nätverket Ingen människa är illegal har under åren träffat många papperslösa kvinnor som idag lever gömda inte bara undan svenska myndigheter utan också undan våldsamma personer i den egna närmiljön. I de flesta kommuner tillåts inte papperslösa kvinnor att utnyttja rätten till ett tryggt boende, de saknar rätten till skyddad identitet, och de saknar också rätt till adekvat vård.

Min fråga till ordförande för nämnden för vuxna med funktionshinder är

Vilken rätt har papperslösa kvinnor i Uppsala kommun till kommunens verksamheter och skydd för våldsutsatta kvinnor?

”Vilken rätt har papperslösa kvinnor i Uppsala kommun till kommunens verksamheter och skydd för våldsutsatta kvinnor?”

Uppsala den 26 januari 2011

Ilona Szatmari Waldau

Svar

”Vilken rätt har papperslösa kvinnor i Uppsala kommun till kommunens verksamheter och skydd för våldsutsatta kvinnor?”

Uppsala kommun har mig veterligt ingen särskild rutin eller behandlingsplan för papperslösa kvinnor. Det finns ej heller någon nämnd som har fått i uppdrag att arbeta med frågan. Det är också osäkert vilken nämnd som i så fall skulle äga den och vi i VFN har aldrig diskuterat frågan. Däremot menar vi att om en utsatt papperslös kvinna skulle söka sig till kvinnoboendet SIRI eller till 24Bo (härbarget i Librobäck) skulle hon inte bli avvisad utan få stöd och hjälp i sin situation. Till dessa boenden kan den utsatta kvinnan komma direkt och utan krav på uppehållstillstånd.

För dessa kvinnor finns även möjligheten att vända sig till frivilligorganisationerna ex. Kvinnojouren och Terrafem som båda har jourtelefon för kvinnor, där de kan få stöd och råd, samt i kvinnojurens fall även möjlighet till bostad.

Svårigheten med att kunna hjälpa dessa kvinnor ligger i själva situationen att de själva inte kan eller vill ta kontakt med sociala myndigheter, då de med detta registreras och därmed kan riskera utvisning.

Dessa kvinnor finns som beteckningen ”papperslös” säger inte i något register, då de i många fall inte ansökt om uppehållstillstånd. Det finns därför idag inte heller någon uppgift om hur många dessa kvinnor är. För de sociala myndigheterna är det med nuvarande bestämmelser svårt att hjälpa en anonym person, då man kräver registrering.

Vad gäller den andra delen av frågeställarens skrivelse angående de kvinnor ”som lurats eller tvingats till landet i exploateringssyfte” var frågan aktuell sommaren 2004 som en interpellation angående kommunens beredskap att ta emot offer för människohandel och tjänstemannasvaret från VFN då var att ansvaret för de flesta av dem skulle ligga på BUN och att ingen strukturerad beredskap eller uppdrag till någon nämnd eller producent fanns. Då liksom nu hänvisades dessa kvinnor till kvinnoboendet SIRI.

Uppsala den 31 januari 2011

Stig Rådahl

Nr 52. Fråga av Ilona Szatmari Waldau (V) om namn på gator, torg och parker (KSN-2011-0151)

och kommer parker som Valdemar Langlets park, Rosenparken och liknande platser att få namn- och informationsskyltar?

Kommunfullmäktige

Uppsala den 28 februari 2011

Ilona Szatmari Waldau

Fråga

Till kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktige beslutade för några år sedan att den lilla parken mellan S:t Olofsbron och Walmstedska gården skulle få namnet Valdemar Langlets plats. Valdemar Langlet har fått två parker uppkallade efter sig, en i Valla (Katrineholms kommun) där han växte upp och en i Uppsala där han bodde som student. Han har även fått en gata och en skola uppkallade efter sig i Budapest, där han under andra världskriget räddade tusentals av Ungerns judar undan förintelsen.

Nu när det gått ca fyra år sedan parken fick namnet Valdemar Langlets plats ville jag se hur känt namnet är, bl.a. för att jag fick en fråga om var parken ligger. Uppsala turistbyrå vet inte var parken ligger utan hänvisar till Uppsala kommun. Kommuninformationen vet inte heller men hänvisar till Stadsbyggnadskontoret. På Stadsbyggnadskontoret finns kartor som visar alla namn och jag får information om var parken ligger. Söker man på Uppsala kommuns hemsida hittar man en förteckning över alla namn men närmare adress än Fjärdingen får man inte på Valdemar Langlets park, som det officiella namnet blev efter fullmäktiges beslut om plats.

En motion om skyltning resulterade 2009 i att kommunstyrelsen tillsatte en grupp som skulle prioritera vilka parker, torg, skulpturer etc. som behöver namn- och informations-skyltar samt ta fram en ansvarsfördelning för detta.

Valdemar Langlets park har funnits i fyra år men har fortfarande ingen skylt, kommunstyrelsen har nu i snart två år utrett om det över huvud taget ska bli någon namn- och informationsskylt i parken. Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande

När kommer skyltprogrammet att bli klart

Nr 53. Interpellation av Peter Gustavsson (S) om kommunens arbete mot rasism och diskriminering
(KSN-2010-0635)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till kommunstyrelsens ordförande

Den 18-19 november var Uppsala värdar för konferensen European Coalition of Cities Against Racism (ECCAR). Representanter för många av nätverkets 102 kommuner från 21 europeiska länder presenterade hur de arbetar för att motverka rasism och diskriminering och aktivt synliggöra mångfalden i städernas befolkning. Fem arbetsgrupper diskuterade hur man kan gå vidare med förverkligandet av nätverkets tiopunktsprogram, och en Uppsala-deklaration antogs.

Kommunens tjänstemän gjorde tillsammans med Diskrimineringsbyrån i Uppsala ett omfattande arbete med att planera och genomföra konferensen. Kommunledningen medverkade genom finanskommunalrådet Gunnar Hedberg, som invigde och avslutade konferensen.

Uppsala kommuns engagemang i frågorna är mycket positivt. Samtidigt spreds inte informationen om konferensen så pass mycket som man skulle kunna önska, vilket fick till följd att vi var ganska få medverkande Uppsalabor. Uppsala kommun presenterade inte heller sitt eget arbete mot rasism under konferensen. Därför vill jag ställa följande frågor till finanskommunalrådet Gunnar Hedberg:

- Hur arbetar Uppsala kommun idag med att genomföra ECCAR:s tiopunktsprogram?
- Hur ser finanskommunalrådet på de slutsatser som drogs av konferensens arbetsgrupper och på den antagna Uppsaladeklarationen?
- Hur kommer Uppsala kommun nu att arbeta vidare med frågorna?
- Kommer Uppsala kommun att ansluta sig till Sveriges Kommuner och Landstings

nätverk av kommuner och landsting mot rasism och diskriminering?

Uppsala den 23 november 2010

Peter Gustavsson

Svar

Det glädjer mig att Peter Gustavsson (S) uppmärksammat ECCAR-konferensen som ordnats av det centrala kansliet för ECCAR i Tyskland med stöd från bl.a. Uppsala kommun. Det centrala kansliet hade också marknadsföringsansvaret att sprida kännedom om konferensen.

Initiativet att inbjuda konferensen till Uppsala kom från Utanförskapsberedningen. Särskilda medel tillskötts av Kommunfullmäktige för konferensen.

Utöver en del aktiviteter från kommunens sida som Peter Gustavsson nämner deltog Ebba Busch vid styrelsens sammanträde och redovisade en del av kommunens arbete, se bilaga. Marlene Burwick var värd för den mid-dag kommunen ordnade för deltagarna.

Den deklaration som antogs vid konferensen är ett bra stöd för Uppsalas och övriga kommuners arbete. Viktiga steg har ju tagits vilket redovisades för ECCARS styrelse. I det oförtrutna arbete som krävs mot rasism och diskriminering måste alla goda idéer tas tillvara och därför är det naturligt att Uppsala är med i SKL:s nätverk. Uppsala har ju också mycket att bidra med i ett sådant arbete.

Uppsalas arbete går vidare och goda exempel som Stenhagens kulturcentrum skall tas till vara i det fortsatta arbetet. Exempen är många på alla de aktiviteter som pågår eller som kommer att starta.

Peter Gustavsson ställer många stora och intressanta frågor som får utvecklas i diskussionen.

Uppsala den 21 februari 2011

Gunnar Hedberg

Bilaga 1

Några exempel på Uppsala kommuns prioriteringar och arbete mot rasism och diskriminering

En trygg miljö och en god kvalitet i verksamheterna har stor betydelse både för barns och ungas inlärning och utveckling som för samhället i stort. Ett aktivt likabehandlingsarbete sker på varje förskola, skola och inom fritidsverksamhet i Uppsala. Inom skolan kompletteras det med ett övergripande antimobbningsarbete utifrån tydliga riktlinjer. Eleverna ska vara delaktiga i likabehandlingsarbetet och trygghet är ett starkt prioriterat politiskt mål i samtliga verksamheter. Trygga medborgare kräver ett strukturerat arbete med de sociala målen. Personal, barn och unga i de olika verksamheterna ska vara medvetna om de mekanismer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkningar. Det är ledningens ansvar att skapa ett säkrare, trivsammare och tryggare arbetsklimat för alla. Huvudmännen bär det yttersta ansvaret för att ge verksamheterna förutsättningar att kunna bedriva ett ändamålsenligt arbete mot olika former av kränkningar.

I kommunens barn- och ungdomspolitiska program beskrivs målen:

- Barn och ungdomar kan delta i olika verksamheter och de behandlas lika oavsett kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, religion och kulturell bakgrund.
- Barn och ungdomar känner sig trygga i de miljöer de vistas i.
- Barn och ungdomar utsätts inte för mobbning, trakasserier, våld och sexuella övergrepp.
- Barn och ungdomar har oavsett kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, religion, kulturell bakgrund och familjestruktur likvärdiga villkor i förskola, skola, kultur- och fritidsverksamhet och tillgång till individuellt stöd av socialtjänsten.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är lika tydliga:

- Förskolan och skolan ska präglas av trygghet.
- Vi har nolltolerans mot diskriminering, tra-

kasserier, mobbning, kränkande behandling och våld.

Barn- och ungdomsnämnden följer årligen upp samtliga verksamheters arbete genom effektmål

- Vid kännedom om kränkning ska förskolan, skolan och fritidsverksamheterna agera och utreda händelsen samt utvärdera åtgärderna. Rapportering sker kontinuerligt till huvudmannen.
- Ingen elev ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier, kränkande behandling, mobbning eller våld.
- I alla verksamheter ska det finnas likabehandlingsplaner.
- Elevernas delaktighet i skolornas likabehandlingsarbete ska säkerställas.

och indikatorer:

- Förekomst av elever som blivit utsatta eller utsätter andra för diskriminering, trakasserier, kränkande behandling, mobbning eller våld.
- Andel skolor som arbetar för att upptäcka kränkningar.
- Andel skolor som kartlagt platser och situationer som innebär risker för att kränkningar och trakasserier ska uppstå.
- Andel skolor som har åtgärdat dessa situationer och platser.
- Andel skolor där eleverna aktivt medverkar i skolans värdegrundsarbete.
- Andel skolor där eleverna har kunskap om rätten att skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kommunfullmäktige har även följande uppdrag:

- Att tillse att samtliga skolor infört och aktivt arbetar med likabehandlingsplaner och antimobbningsmetoder baserade på vetenskaplig grund och anpassade till svenska förhållanden. Uppmärksamhet måste även läggas vid kränkning som förekommer utanför skolan t.ex. via Internet och telefon.
- Insatser i stadsdelsutveckling och Gottsundaprocessen syftar till att skapa goda uppväxtförhållanden för barn och ungdomar

och till att motverka utanförskap. Nämndens insatser avser bland annat ett förstärkt resurstöd till förskola och grundskola och stöd till lokalt utvecklingsarbete i samverkan med ideella organisationer.

- Ungas kulturutövning och entreprenörskap stöds genom lokala projekt i bl.a. Gottsunda och Stenhagen. I samverkan med andra nämnder svarar nämnden för Bildnings- och kulturcentrum i Stenhagen och ett planeringsarbete pågår för start av kulturcentrum i Sävja.

Några exempel på ett aktivt arbete: Lärarena Gottsunda

Utgångspunkten för Lärarena Gottsunda är ett samhälle där man tar tillvara allas kunskap och kompetens, där mångfald är en tillgång inte ett hinder. Ambitionen är att ta till vara de resurser som finns hos alla människor, oavsett kön, etnisk bakgrund, ålder, sexuell läggning och handikapp. Mångfaldens samhälle är en resurs för tillväxt.

Sedan våren 2005 har projektet fört en dialog med ett stort antal aktörer kring hur Gottsunda kan utvecklas till en kreativ mötesplats.

Projektets långsiktiga vision är dels att utveckla Uppsalas arbetsmarknad, dels att utveckla Uppsalas attraktionskraft som kulturstad och turistdestination. Detta sker genom att:

- utveckla Gottsunda som en plats där måltid och mångfald används som en metod för kreativa möten, som ger inspiration till att utveckla fler arbetsplatser och nya företag.
- utveckla ett mångkulturellt måltidsevent med internationell lyskraft.
- utveckla nya yrkesutbildningar med inriktning mot service, livsmedel, turism och restaurang med utgångspunkt från det mångkulturella samhället.
- utveckla stadsdelen och Gottsunda centrum genom att låta invånarnas, lokalsamhällets resurser och kreativitet skapa ett utökat utbud av produkter och tjänster.
- utveckla ett nationellt centrum för gestaltning av kulturarv, turism och måltid.
- utveckla Gottsunda som en kreativ mötesplats för upplevelseindustrin.

- mobilisera invånare och föreningsliv i meningsfulla och värdeskapande aktiviteter.
- utveckla samverkan med upplevelseföretagare/jordbruk i Uppland med omnejd.

Kommunens samarbete med universitetet:

Forum för skolan som kulturmiljö och arbetsplats

Uppsala universitet bedriver sedan 2004 i samarbete med Uppsala kommun en verksamhet som består av skolforskning och kurser för yrkesverksamma lärare. Forum har en etnologisk och kulturanalytisk inriktning med en vetenskaplig ledning knuten till den etnologiska avdelningen vid Uppsala universitet. Organisationen omfattar en rådgivande styrgrupp, bestående av representanter för universitet och kommun, vidare en skolgrupp bestående av skolledare och rektorer, ett forskarnätverk med kulturforskare vid svenska och nordiska universitet samt långsamma samtal, en mötesform med lärare vid lärarprogrammet vid universitetet.

Satsningar inom Forum:

Lärläsningsprojekt i samarbete med ESMeralda.

ESMeralda har flera års erfarenhet av lärläsningsprojekt med elever i stadsdelarna Valsätra och Gottsunda i Uppsala. ESMeralda engagerar studenter som besöker skolorna på kvällstid/sen eftermiddag och läser läxor med eleverna (på högstadiet).

Ny kunskap om integrering i samhället

Gymnasieskolorna Rosendal, Lundell, Celsius och Boland i Uppsala tar emot elever inom Individuella programmet introduktionskurs (IVIK). Till Uppsala anländer årligen cirka 170 (uppgifter från 2009) ungdomar mellan 16 och 20 år. Ungdomarna startar sin utbildningskarriär på IVIK. IVIK är ett individuellt program som riktar sig till nyanlända invandrare mellan 16 och 20 år. Programmets innehåll och omfattning varierar utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov. Utbildningens längd är 1 till 4 år. Målsättningen är att eleverna på IVIK ska bli godkända i svenska, engelska och matematik för årskurs 9. Alla elever får studie-

handledning på modersmålet och modersmålsundervisning samt möjlighet att erhålla grundskolebetyg i Samhällsorienterande ämnen (SO) och Naturorienterade ämnen (NO) samt Idrott och hälsa (Idh).

IVIK:s elever har få eller inga kontakter alls med svenskar (etablerade invånare i Uppsala, de behöver inte vara etniskt svenska) utöver skolpersonalen. ESMeralda ska därför starta ett läsläsningsprojekt vid dessa gymnasier. Tanken är att inte enbart vända sig till intresserade studenter, utan även göra en förfrågan bland studenter som läser på lärarprogrammet till Svenska 2 lärare. En sidoeffekt av läsläsningsprojektet skulle bli att eleverna får kontakt med andra mer jämnåriga invånare i Uppsala än lärare och övrig skolpersonal. Studenterna blir en kontakt in i Uppsala universitet. Eleverna kan besöka högskolan tillsammans med studenterna, s.k. skuggning som ESMeralda brukar ordna. Skuggningen innebär att eleven "hänger med" studenten en dag eller flera till universitetet för att se hur det är. Studenterna kan även berätta om universitetet och sina studier under avspända former. Minst 12 studenter ska engageras i läsläsningsprojekt på fyra olika gymnasieskolor som har IVIK klasser. Tre studenter ansvarar för varsin skola och möter cirka 10 elever en gång per vecka.

Skapa ett hållbart koncept för framtiden

Den övergripande målsättningen är att skapa en fungerande modell för IVIK/Uppsala och ny kunskap om ungdomars integrering i samhället. Med "fungerande modell" menar vi att eleverna fullföljer sina studier med godkända betyg. Men utöver godkända betyg är vår målsättning att eleverna har haft kontakt med arbetsmarknaden i Uppsala samt Uppsala universitet och övervägt möjligheten att fortsätta studera på högskolenivå. Avsikten är att utarbeta ett hållbart koncept för framtiden. För att lyckas med vår övergripande målsättning är projektet indelat i flera delpojekt; Kurser i lärarrummet, examensarbeten, AlMday, läsläsning och långsamma samtal.

Viktiga komponenter i processen är erkännande och delaktighet. För att bli delaktig i samhällslivet krävs kunskaper, dvs. relevant

utbildning. Kunskap och utbildning bidrar även till att kunna mötas som jämlikar. En grupp som inte syns eller hörs i samhälls- eller skoldebatten är nyanlända ungdomar. Deras skolgång är av central betydelse i integrationsprocessen. Ytterligare ett steg närmare ett fullvärdigt erkännande är att skolan tillför ungdomarna kunskaper och självförtroende för att bli delaktiga i samhället. En negativ skolstart kan få förödande konsekvenser på hela integrationsprocessen. Det handlar om att undersöka elevernas villkor, förutsättningar, hinder, och "goda exempel" till en lyckad skolgång och integrering i det svenska samhället.

Forum har under åren byggt upp ett välutvecklat nätverk för samverkan.

Ledstjärnan i Forums arbete har varit att verka för att ge barn en likvärdig möjlighet till en bra start i livet. Bostadsadressen, kön, etnicitet, sociala och ekonomiska förhållanden ska inte påverka den lagstadgade rättigheten till likvärdig skolform. Forum har ända sedan starten haft en uttalad tanke om vad samverkan mellan universitetet och samhället innebär.

Forums kurser i lärarrummet, kulturnavigering i skolan

Forum har sedan 2008 framgångsrikt genomfört "Kurser i lärarrummet". Kursen ger en introduktion i kulturforskning med speciell betoning på etnologiska och antropologiska metoder. Syftet med Kurser i lärarrummet är att öka förståelsen för skolans vardagsliv, den egna arbetsmiljön, eleverna och den egna lärarrollen. Kursen handlar om att lära deltagarna tillämpa kulturanalys. Deltagarna får öva sig i vissa metoder som hjälper dem att analysera den omedelbara omgivningen och få distans till självklarheter. I kursen lär man sig att synliggöra och undersöka det till synes triviala, det vi håller på med oreflekterat utan att tänka på. Vi lär oss frigöra oss från det vi tar för givet och försöker sätta det i ett större sammanhang, problematisera sådant vi tar för givet. Kursen har tidigare genomförts i samarbete med Regionalt utvecklingscentrum (RUC) ibland annat Sigtuna/Märsta, Enköpings, Vänge/Stenhagen och Heby/Östervåla och Knivsta. Lärare som

gått kursen har varit övervägande positiva och sagt att de efter kursen sett sin egen verksamhet "med nya ögon" och därmed kunnat utvecklas som lärare.

Forums seminarier och samarbeten för lärare, några exempel:

- Att vara pojke i en mångkulturell skola
- Skoletnografi – om konsten att se, förstå och beskriva skolan.
- Unga muslimer och Islam i förändring
- "Att vara cool på rätt sätt"
- Heteronormer i läraryrket
- Svar på tal – utmaningar, möjligheter och livsval för invandrare efter skolan
- Genusdag med Funbo/Länna skolområde
- I normens mitt? – likabehandlingskurs för lärare
- Seminarier inom en likabehandlingskurs i kommunen
- Kurser i Lärarrummet, "Lärarroll, självförståelse och samhälle":
- Möten med representanter för lärarutbildning rörande sex- och samlevnads kurs
- Samarbete med Skolverket för landets Regionala utvecklingscentra (RUC) – Seminarier om diskriminering för länets lärare
- Svenska för invandrare, SFI och Kommunal vuxenutbildning

Utvecklingsarbete

Forum och Uppsala kommuns skolor har flera gemensamma forskningsprojekt och kurser, bland annat likabehandlingskurser i kommunen och ett forskningsprojekt "Pojkprojektet i Sävja", ett samarbete mellan skola, soc, fritid, kyrkan och Brottsförebyggande rådet, BRA i Sävja. En jämställdhetsutvärdering har genomförts i kommunen.

Diskrimineringsbyrån i Uppsala

DU bedriver ett projekt, Projekt PraLin – Praktiskt Likabehandlingsarbete i skolan (finansieras av Allmänna arvsfonden), som syftar till att bidra till att utveckla likabehandlingsarbetet i skolor i Uppsala kommun. Sedan lagen som förbjuder diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kom till 2006 ställs numera krav på skolorna att upprätta en lika-

behandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Under förra läsåret genomförde Vård och Bildning en stor utbildningssatsning kring likabehandling i skolan. Bland annat granskades skolornas planer och feedback gavs. Under det arbetet identifierades stora brister i planerna. Ingen skola hade fått till ett kartläggningsarbete som levde upp till de krav som lagen ställer. 9 av 10 planer hade brister, framförallt när det gällde kartläggningsarbetet och barns och elevers medverkan i att upprätta och se över planen. Inom PraLin riktas därför arbetet mot att utveckla interaktiva metoder och utbildningsinsatser för att utveckla ett kartläggningsarbete som dels involverar både personal och elever, dels fångar upp förekomsten av såväl diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det arbetet pågår för fullt, och i nära samverkan med grundskolor i kommunen. Alla skolor arbetar med att revidera likabehandlingsplanerna för att leva upp till lagkraven. Ungefär hälften är klara.

Nr 54. Interpellation av Trond Svendsen (MP) om kommunstyrelsens ansvar för uppsikt och avgränsning av fastighetsnämndens ansvarsområde
(KSN-2010-0659)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till kommunstyrelsens ordförande

Den 17/12 2009 förlängde fastighetsnämnden för andra gången en tidsfrist i ett avtal om avsiktsförklaring om samarbetsavtal med bolaget Arena Gränby 2010 AB, trots att undertecknad redan vid det första förlängningstillfället (FSN-protokoll justerat 2009-06-26) påpekade att denna hantering är olaglig då tidsramar beslutats av kommunfullmäktige och dessutom delegation till fastighetsnämnden från kommunfullmäktige saknades.

Jag överklagade mot den bakgrunden fastighetsnämndens beslut till förvaltningsrätten, som ansåg att överklagan var riktig i sak och upphävde fastighetsnämndens beslut. Kammarrätten i Stockholm har nu beslutat att neka Uppsala kommun prövningstillstånd, vilket får till följd att förvaltningsrättens dom står fast. Slutsatsen är att Uppsala kommuns hantering av Gränby Arena-frågan alltså inte varit förenlig med kommunallagen i nästan ett helt år enligt kammarrättens dom.

Enligt min erfarenhet finns det skäl anta att det förekommer att nämnder även i andra fall fattar beslut i frågor som rätteligen borde beslutas av kommunfullmäktige; exempelvis vissa detaljplaner, ändringar av vissa taxor m.m.

Mot bakgrund av det ovan anförda är det min slutsats att kommunstyrelsens styrning av nämnderna kan behöva förbättras, så att den tillser att beslut fattas av rätt instans.

Min fråga till kommunstyrelsens ordförande är:

Vilka lärdomar drar du av kammarrättens utslag för att förbättra den uppsikt som är kommunstyrelsens ansvar, för att motverka att fastighetsnämnden (och ev. andra nämnder) inte skall begå lagbrott genom att överskrida

sina beslutsbefogenheter på motsvarande sätt som nu inträffat?

Uppsala den 7 december 2010

Trond Svendsen

Svar

Bakgrunden till interpellationen är det beslut som fastighetsnämnden fattade den 17 december 2009 angående förlängning av tidsfrist för samarbetsavtalet mellan Uppsala kommun och Uppsala Arena 2010 AB.

Kommunallagen reglerar ansvarsfördelningen mellan fullmäktige och nämnderna. Kommunstyrelsens kontroll- och tillsynsansvar är övergripande medan det direkta ansvaret för verksamheterna ligger på nämnderna. Främst handlar KS kontrolluppdrag om ekonomisk kontroll och budgetkontroll och resulterar oftast i råd och påpekanden. I en stor kommun som Uppsala, måste med nödvändighet en stor del av kommunens beslut fattas av nämnderna.

I det aktuella fallet var det fråga om beslutet var av sådan principiell vikt att det skulle ha fattats av fullmäktige. Jag kan endast konstatera att därom råder det skilda uppfattningar. Nämnden gjorde bedömningen att det Tilläggsavtal man beslutade om inte innefattade några nya bindande åtaganden för kommunen, utan förde frågan framåt för att fullmäktige i ett senare skede skulle få ett bättre underlag att ta ställning till.

Vi kan nu konstatera att förvaltningsrätten gjort en annan bedömning och att det föreligger en lagakraftvunnen dom. Sedan dess har fullmäktige också fattat ett nytt beslut i ärendet som tar över det tidigare överklagade. Mot den bakgrunden och då jag gör bedömningen att KS väl uppfyller sitt kontroll- och tillsynsansvar, finner jag inte skäl att vidta några åtgärder i anledning av det inträffade.

Uppsala den 25 januari 2011

Gunnar Hedberg

Nr 55. Interpellation av Johan Lundqvist (MP) om snöröjning av gång- cykel- och kollektivtrafikvägar
(KSN-2010-0664)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till ordföranden i gatu- och trafiknämnden

Målet för vinterväghållningen är att en gata samt gång- och cykelväg ska vara framkomlig för tillåtna fordon och gående. Utgångspunkten för snöröjningen måste vara att det i Uppsala ska gå utmärkt att cykla, gå och åka buss året runt. Halkbekämpningen ska göra att gator, gång- och cykelvägar kan trafikeras säkert. Undantag borde endast få förekomma vid extrema väderförhållanden. Så är det inte idag – uppsalabornas kritik mot snöröjningen är omfattande.

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att prioritera snöröjning av cykelbanor, gångbanor och kollektivtrafikgator. Inte heller denna vinter har detta prioriteringsbeslut fått genomslag i den praktiska snöröjningen.

Mina frågor till gatu- och trafiknämndens ordförande blir därför

1. Anser du att snöröjningen av gång-, cykel- och kollektivtrafikvägar fungerar tillfredsställande?
2. Avser du att vidta några åtgärder för att förändra situationen?

Uppsala den 7 december 2010

Johan Lundqvist

Svar

Jag anser att snöröjning av kommunens gång-, cykel- och kollektivtrafikvägar fungerar tillfredsställande utifrån de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Det finns alltid utrymme för förbättringar men dagens servicenivåer är bra. I samband med extrema väderförhållanden uppstår självfallet problem. Framkomlighet och säkerhet är vägledande i snöröjningsarbetet.

Jag anser att även staten och enskilda fastighetsägare måste bli bättre på att ta sitt ansvar för relevant snöröjning och vägsäkerhet. Kommunens invånare tror idag att kommunen ansvarar för all snöröjning och all vägsäkerhet. Så är det inte. Kommunen ansvarar endast för kommunens egna vägar. Staten och enskilda fastighetsägare är ensamt ansvariga för sina vägar. Jag kommer att verka för att samarbetet blir bättre och för att fastighetsägarna förstår vilket stort ansvar de har kopplat till just snöröjning och vägsäkerhet i anslutning till deras fastigheter.

Enligt bifogat schema utförs halkbekämpning och plogning i Uppsala.

Schemat är fastslaget av kommunfullmäktige och inga tillägg eller ändringar finns.

Schema för när insatser ska påbörjas och vara avslutade

Klass A = Körbanor på huvudgator, bussgator

Klass B = Körbanor på övriga gator

Klass C = Prioriterade GC-vägar, gångbanor, torgytor, trappor, skolor

Klass D = Övriga GC-vägar, gångbanor, trappor

Väglklass	Halkbekämpning	Snöröjning	Kompl röjning	Isrivning
<i>Startkriterier</i>				
Klass A Körbanor	Vid halkrisk	Max 5 cm snö		Ojämnheter
Klass B Körbanor	Vid halkrisk	Max 7 cm snö		Ojämnheter
Klass C GC-vägar	Vid halkrisk	Max 5 cm snö		
Klass D GC-vägar	Vid halkrisk	Max 7 cm snö		
Klass C Skolor	Vid halkrisk	Max 5 cm snö		
<i>Åtgärdstid</i>				
Klass A	4 tim	4 tim	1 dygn	
Klass B1	6 tim	6 tim	2 dygn	
Klass B2	6 tim	8 tim	3 dygn	
Klass C	4 tim	4 tim	1 dygn	
Klass D	6 tim	8 tim	3 dygn	

Åtgärdstid avser tid mellan beställning och att åtgärden är utförd och klar. Snöröjning och halkbekämpning kan beställas samtidigt, om halkrisk bedöms uppstå efter snöröjning.

Uppsala den 5 januari 2011

Stefan Hanna

Nr 56. Interpellation av Ilona Szatmari Waldau (V) om sponsring
(KSN-2010-0665)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till kommunstyrelsens ordförande

2004 beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att utarbeta förslag till regelverk för sponsring av kommunens verksamhet. Förslag till regelverk togs fram och remissbehandlades under 2005. Därefter har ingenting hänt, något beslut om regelverk har inte fattats.

Under hösten har kommunrevisionen arbetat med en granskning av enheten för näringsliv och marknad där man bl.a. tittat på om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig styrning och tillräcklig kontroll i de projekt som bedrivs av enheten. Revisionsrapporten har ännu inte överlämnats till kommunstyrelsen men kommunrevisionens ordförande har rapporterat om revisionens slutsatser både till kommunstyrelsen och till kommunfullmäktige. Revisionen ifrågasätter bl.a. avtalens formuleringar om sekretess, trots att man omfattas av offentlighetsprincipen, avtalens eventuella gynnande av vissa leverantörer framför andra och köp och motköp. Kommunrevisionens ordförande har därför påtalat att kommunen behöver ett reglemente för sponsring av kommunens verksamheter.

Med anledning av revisionsrapporten, som förhoppningsvis är klar och överlämnad när denna interpellation behandlas, finns det all anledning att fullfölja kommunfullmäktiges beslut om att ett regelverk för sponsring ska tas fram. Kommunfullmäktiges beslut bör dessutom respekteras och fullmäktige har rätt att förvänta sig att givna uppdrag fullföljs.

Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande följande.

Kommer uppdraget om att ta fram ett regelverk för sponsring av kommunens verksamhet att fullföljas och i så fall när?

Om inte, vad är skälet till detta?

Om kommunfullmäktiges uppdrag inte fullföljs vilka åtgärder planerar kommunstyrelsen i så fall att vidta för att garantera en enhetlig syn på sponsring och att lagar och regler följs?

Uppsala den 8 december 2010

Ilona Szatmari Waldau

Svar

2004 beslöt KF att uppdra till KS att utarbeta förslag till regelverk för sponsring av kommunens verksamhet. Förslag togs fram och remissbehandlades 2005, men något beslut fattades aldrig i KS.

Interpellanten frågar – Kommer uppdraget om att ta fram ett regelverk för sponsring av kommunens verksamhet att fullföljas och i så fall när?

Om inte- vad är skälet till detta?

Om KF uppdrag inte fullföljs, vilka åtgärder planerar KS i så fall att vidta för att garantera en enhetlig syn på sponsring och att lagar och regler följs.

Att något beslut inte fattats i frågan av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige, då det underlag som remissbehandlades 2005 bedömdes inte vara tillfyllest för att tjäna som ett övergripande regelverk. Däremot valde Uppsala vård och bildning att arbeta vidare för egen del, då behovet av att kunna hantera sponsring som berör utbildning, då var fokus. Vård och bildnings antog under 2009 Riktlinjer för sponsring av skolverksamhet inom vård & bildning. Därmed har redan en mycket stor del av kommunen ett regelverk att förhålla sig till.

Samarbetet med andra parter när det gäller medfinansiering i olika former, har varit och är en viktig del i de framgångar kommunen haft när det gäller stadsutvecklingen och stadens attraktivitet. Jag anser att det är värdefullt och nödvändigt att samarbetet med andra parter kommer till stånd i stor utsträckning inom olika verksamhetsområden även framöver. Kommunfullmäktige har i olika inriktningsbeslut tagit ställning för samverkan med näringsliv och organisationer.

Det är därför viktigt att kommunen underlät-

tar all sådan hantering genom att ha enkla och tydliga riktlinjer.

Kommunstyrelsen kommer i ett aktuellt ärende, KSN-2010-0693, i samband med ett svar till kommunrevisionen, att uppdra till kommunledningskontoret att utarbeta riktlinjer för handläggning av frågor rörande medfinansiering. Detta kommer att ske under våren 2011 och avse medfinansiering generellt, men också de specifika affärsuppgörelser som rubriceras sponsring. Riktlinjerna ska då bli uppmärksamma de regler som gäller för upphandling och offentlig handling.

Med detta vill jag alltså ha sagt att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs.

Uppsala den 25 januari 2011

Gunnar Hedberg

Nr 57. Interpellation av Elnaz Alizadeh (S) om handläggning av detaljplaner (KSN-2011-0089)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till ordföranden i byggnadsnämnden

Handläggning av detaljplaner

Den skriande bostadsbristen i Uppsala kan inte ha undgått någon uppsalabo och heller inte någon verksam politiker i kommunen. Förra året ökade Uppsalas invånarantal med cirka 4000 personer. Nybyggnadstakten var inte ens i närheten av att tillgodose denna ökning. Detta har föranlett stor kritik från byggbranschen och kommunens revisorer. Dessa menar bland annat att handläggningen av detaljplaner är en bov i dramat och idag tar alldeles för lång tid. Detta leder till förseningar i nybyggnationen som kommunen egentligen inte har tid med. Man pekar till exempel på att BN år 2010 hade som mål att anta 30 detaljplaner. Dock hade endast 12 blivit antagna i augusti månad. År 2009 var målet 50 antagna planer men det hela slutade med 24 planer när året var slut. Kritiken är inte okänd för kommunen och berörd nämnd, men frågan är hur man tagit till sig kritiken och vad man gör för att snabba på och förbättra tjänstemännens arbetssätt kring detaljplaner.

Jag är väl medveten om att antal antagna detaljplaner allena aldrig kan vara ett korrekt mått på effektivitet och stor nybyggnation. Olika planer innebär olika mycket byggande och givetvis ger detta även olika utslag på nyproduktionen. Det är såklart viktigare att bygga på rätt sätt och rätt ställe. Dock är det enligt min mening ändå en indikation på att något går för långsamt när en nämnd inte kan nå upp till sina egna uppsatta mål givet att den faktiskt känner till de förutsättningar som finns på byggnadskontoret. Jag är ganska säker på att alla partier i Uppsalas kommunfullmäktige är eniga om att det behövs en hög takt av bostadsbyggnation i staden. Men för att åstadkomma detta behövs det tid och kvalitet i handläggningsprocessen. Tid för tjänstemän och politiker att fördjupa

sig i frågeställningar och fånga upp synpunkter från allmänheten, och kvalitet främst bland de tjänstemän på vars axlar vi lägger ansvaret att undersöka och belysa alla relevanta aspekter. Därför vore det önskvärt att få svar på några frågor.

Mina frågor till ansvarig ordförande är:

- Varför uppnås inte de egna målen gällande antagna detaljplaner både år 2009 och 2010?
- Har byggnadskontoret de rätta förutsättningarna för att kunna handlägga ärendena snabbare?
- Har tjänstemannakåren rätt kompetens? Och bör det kanske anställas folk med särskilda kunskaper för att underlätta handläggningen?
- Vilka åtgärder har BN planerat att sätta in för att effektivisera och snabba på processen kring detaljplanerna?
- Varför har det tagit så lång tid för BN att ta till sig kritiken kring handläggningstider av detaljplaner?

Uppsala den 29 november 2011

Elnaz Alizadeh

Svar

Planering och samhällsbyggande är ett stort och komplext lagarbete vars resultat styrs av många förutsättningar och beslut. Uppsala har en stark tillväxt och bostadsbyggandet har under lång tid inte alls motsvarat det behov som finns.

Uppsalas möjlighet att snabbt och effektivt svara på kraven med effektiva planerings- och genomförandeprocesser är en viktig förutsättning för att bostadsbyggandet och etableringar ska ha en möjlighet att öka. Det är dock inte det enda som måste till.

Under mitten av 2010 konstaterade vi att det i Uppsala fanns ca 3000 nya bostäder i outnyttjade bygggrätter. Det rörde sig om både flerbostadshus i centrala lägen och småhus mindre centrala lägen. De detaljplaner som under 2010 antogs i kommunen innehöll ca 2300 nya bostäder med olika lägen, upplåtelseformer etc. Frågan varför så lite byggdes under t.ex.

2009-10 har kanske en större förklaring i det ekonomiska läget och inbromsning till följd av det, än i brist på detaljplaner.

Trots detta ser jag stora behov och möjligheter till förbättringar av planeringsprocesserna i Uppsala. En viktig åtgärd som är mycket relevant är att förbättra samarbetsformer mellan våra förvaltningar och nämnder. Planeringsarbetet i Uppsala måste genomföras med en gemensam vision för att smidigt och framgångsrikt nå uppställda mål. Jag tror att den förestående organisationsförändringen ska ge förutsättningar för att åstadkomma detta.

Under slutet av 2010 genomfördes också en stor konsultupphandling av detaljplaner i Uppsala. 29 nya detaljplaner startas till följd av denna. Med den åtgärden och med en fortsatt prioritering av bostadsprojekt, företagsetableringar mm, har jag förhoppningen att både minska kötider och att hålla planreserven på en nivå som krävs för att medge en jämn och hög bostadsproduktion samt möta de kunder som vill ha sin hemmabas i Uppsala.

Utöver detta måste vi öka kapaciteten för planeringsprocessen, det kräver resurser och då inte enbart till byggnadsnämnden utan till samtliga nämnder som involveras i processen.

En målbildsdiskussion kring detta måste föregå organisationen av det nya samhällsbyggnadskontoret.

Uppsala den 17 februari 2011

Liv Hahne

Nr 58. Interpellation av Malena Ranch (MP) om fortsatt och utökat förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck
(KSN-2010-0090)

Kommunfullmäktige

Interpellation

Till kommunstyrelsens ordförande

Den 21 januari arrangerades en manifestation och minnesdag för att hedra minnet av Pela och Fadime, som båda blev offer för grymt och utstuderat dödligt våld. Årsdagen av mordet på Fadime avslutades med ett seminarium där företrädare från både rödgröna och allianspartier deltog. I debatten framkom en samstämmighet kring vikten av ett fortsatt och förstärkt arbete för att det som hände Fadime och Pela och så många andra ungdomar i Sverige, inte ska be- höva hända igen.

Idag räknar man med att tiotusentals ungdomar i Sverige lever under en sådan hotbild, under vad som kallas extrem social kontroll. Det är viktigt att komma ihåg att mord är ytterst sällsynta exempel på det omfattande våld som är utbrett och sällan når den mediala och politiska debatten. Våldet, kontrollen och förtrycket tar sig uttryck i en rad olika sanktioner och mot unga tjejer och killar som därigenom hindras att leva ett vanligt tonårsliv. Våldet är psykiskt, socialt, fysiskt och sexuellt och innebär en stor integritetskränkning för den som utsätts och får sitt handlings- och livsutrymme starkt begränsat.

Under seminariet lyftes två projekt upp som mycket positiva exempel på förebyggande arbete. Det ena är ett projekt mot hedersrelaterat våld som pågått under flera år i Uppsalas kommunala gymnasieskolor. Projektet, som fått medel från länsstyrelsen, "Relationer och kulturmöten – jämställdhet och likvärdighet" har inneburit diskussionsgrupper och föreläsningar för eleverna och en kunskaphöjning för skolornas personal. Projektet har varit mycket positivt och bra diskussioner och sam-

tal har uppstått genom att rikta fokus på FN:s barnkonvention och mänskliga rättigheter samt svensk lagstiftning.

Det andra projektet är Lilla rummet, en tjejgruppsverksamhet som riktat sig till flickor 13-20 år. I grupperna har tjejerna fått en möjlighet att prata, lyssna och sätta ord på sina önskemål, känslor och upplevelser. De har också fått värdefull information om vilket stöd och hjälp samhället kan erbjuda.

Idag är båda projekten på väg att avslutas och inga besked finns om vidare finansiering eller fortsättning. Ett problem som lyfts fram i en rad rapporter om, och utvärderingar av jämställdhetsarbete, är bristen på kontinuitet när en stor del av arbetet sker i projektform och utanför det ordinarie arbetet. Det är viktigt inte minst i arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck. Kontinuitet är viktigt för att kunna bygga upp en bra samverkan och vidareutveckla metoder och arbetssätt, men också för att bygga upp ett förtroende bland de ungdomar och elever som genom projekten fått möjlighet att få kunskap om området och diskutera sina upplevelser och tankar.

Jag vill därför ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

Hur säkerställer kommunen att projekten fortsätter?

På vilka sätt avser kommunen att fortsätta det förebyggande arbetet med frågor om hedersrelaterat våld och förtryck för årskurs 7-9 och gymnasieelever?

Hur ska den kompetens och kunskap som byggts upp på de kommunala gymnasieskolorna bevaras i organisationen men också spridas till andra skolor?

På vilket sätt har kommunen utvärderat det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck på de skolor som inte deltagit i projektet?

Har kommunen utnyttjat sin rätt till insyn i de fristående skolorna med avseende på att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck? Om inte, hur avser ni göra det i framtiden?

Uppsala den 27 januari 2011

Malena Ranch

Svar

Arbetet mot våld och förryck är viktigt. Alliansen kan aldrig acceptera att människor lever med begränsad frihet och får sin integritet kränkt. På nationell nivå genomför regeringen stora insatser för att komma till rätta med våldsproblematik i flera olika former. Särskilda medel tillförs det arbetet. Hedersrelaterat våld och förtryck är en svår fråga där berörda behöver mycket stöd. Idag ökar anmälningarna om hedersrelaterat våld till polisen vilket vi tror beror på en högre anmälningsbenägenhet. Fler har förtroende för att polisen kan arbeta professionellt med den här typen av frågor. Regeringen har också sett till att utbildning i hedersvåld och hederskultur finns på polishögskolan. Utvecklingen går åt rätt håll, men mycket finns kvar att göra. Brottsförebyggande rådet kunde nyligen konstatera att det inte finns någon evidensbaserad arbetsmetod som vi vet fungerar i de här fallen. Moderaterna och Alliansen arbetar på EU-nivå för att kunskapsutvecklingen på området ska öka.

I Uppsala pågår olika projekt för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. Idag är ett av dessa projekt i sin slutfas medan det andra projektet som berörs i interpellationen är avslutat. Projektet Lilla rummet fick samverkansmedel för 2010 och håller idag på att redovisa verksamhetens innehåll och effekter. Ett projekt är alltid av tillfällig karaktär men kan komplettera kommunens ordinarie verksamhet under en längre tid om verksamheten fyller ett behov som vi inte tillgodoser själva. En av tankarna bakom alliansens beslut att anslå medel till samverkansprojekt var att verksamheten efter projekttiden antingen skulle införlivas med den ordinarie verksamheten inom i första hand organisationen och i andra hand inom kommunen eller avslutas.

Svar fråga 1 och 2

Kommunen har via enheten Famnen en kontinuerlig verksamhet som arbetar med råd och stöd till ungdomar och familjer. Verksamhetens inriktning är att stötta ungdomar i mångkulturella familjer där svårigheter kan uppstå. Att kommunen har en kontinuerlig verksamhet i funktionen Famnen behöver inte utesluta att

även andra projekt för att förebygga hedersrelaterat våld behövs, men dessa projekt måste bedömas fortlöpande. Många fritidsgårdar och kommunalt subventionerade föreningar arbetar kontinuerligt med dessa frågor.

Projektet "Relationer och kulturmöten – jämställdhet och likvärdighet" fick projektmedel av länsstyrelsen 2005 och flera år framåt. Projektet är nu avslutat och ledningen har inte ansökt om ytterligare medel då målen är uppnådda. Det förebyggande arbetet är integrerat i gymnasieskolornas ordinarie verksamhet och skolornas kunskap att hantera elever som utsätts för hedersproblematik har ökat. Jag ser mycket positivt på detta. Kunskap är inte något som försvinner i och med att ett projekt avslutas. Insatser som ökar kunskapen och kompetensen hos våra anställda i kommunen är viktigt och positivt. Vi arbetar för att bevara och attrahera kompetenta medarbetare samt med kontinuerlig kompetensutveckling. Detta projekt hade som syfte att bland annat bilda stödgrupper på gymnasieskolorna bestående av skolledare, någon från skolvården samt ytterligare tre anställda eller engagerade. Projektet syftade också till att ta fram handlingsplaner för att arbeta förebyggande med hedersproblematik. Den kunskapen har nu överförs till personal på gymnasieskolorna. Enligt en enkät gjord av projektets ledning kommer arbetet på skolorna fortsätta och därmed finns ingen anledning att misstänka att det förebyggande arbetet avstannar. Många skolledare menar att projekten haft en lugnande inverkan på skolmiljön. Incitamenten att fortsätta arbetet med diskussioner, temadagar och föreläsningar kring mänskliga rättigheter och jämställdhetslagstiftning bör därför vara betydande.

Projektet relationer och kulturmöten arbetade mycket med information om barnkonventionen och ungdomars lagenliga rätt. Att sprida den kunskapen är en av barnombudsmannens viktigaste uppgifter. Barnombudsmannens verksamhet finansieras av kommunen.

Barn- och ungdomsnämnden har i alla år arbetat med att sprida kunskap om barnens rätt, till exempel genom barnrättsveckan. Verksamheten sköts från och med i år av socialnämnden för barn och unga. Barn- och ungdoms-

nämnden bevakar genomförandet av det nya barn- och ungdomspolitiska programmet som bygger på fyra övergripande mål. Ett av dem är att ”alla barn och ungdomar i Uppsala lever i en god fysisk och psykisk miljö”. En uppföljningsplan är antagen.

Svar på fråga 3

Genom att många medarbetare och många närstående organisationer arbetar vidare med frågorna sprids kunskapen.

Svar på fråga 4 och 5

Kommunen har inte gjort några särskild utvärdering av just denna fråga på skolor som inte deltagit i projektet. Vår insynsrätt i fristående skolor omfattar endast sådant som vi generellt utvärderat i de kommunala skolorna.

Arbetet mot våld och förtryck måste alltid pågå och får aldrig avstanna. Vi har nolltolerans mot kränkande behandling och våld. Vilken skola man går i ska inte avgöra vilken hjälp man som ung och utsatt får.

Uppsala den 21 februari 2011

Cecilia Forss

Nr 59. Interpellation av Marlene Burwick och Erik Pelling (båda S) om handslag mot barnfattigdom
(KSN 2011-0152)

Kommunfullmäktige

Interpellation

*Till kommunstyrelsens ordförande
Handslag mot barnfattigdom*

Uppgifterna om den ökande barnfattigdomen i Uppsala som Rädda Barnen har presenterat måste tas på största allvar. Rädda Barnen visar att trenden med en minskad andel barn som lever i ekonomisk utsatthet har brutits. Mellan 2007 och 2008 ökade barnfattigdomen i Uppsala till sammanlagt 10,4 procent. Hur den ekonomiska krisen har slagit under 2009 och 2010 är ännu inte känt.

Vi vet sedan tidigare att Uppsala är en stad med stora klyftor mellan olika stadsdelar och vi ser också en ökad segregation i skolorna. Nu har vi också fått svart på vitt att mer än vart tionde barn i Uppsala lever under knappa ekonomiska förhållanden. Det är naturligtvis inte acceptabelt.

Det är en paradox att vi trots att Uppsala är rikare än någonsin ser att klyftorna mellan de fattigaste och de rikaste barnen växer men det betyder inte att det måste vara så. Det ligger i allas intresse att vi lyckas pressa tillbaka barnfattigdomen. Regeringen har ett stort ansvar och en nationell handlingsplan mot barnfattigdomen vore verkligen på sin plats men vi har även en egen hemläxa att göra här i Uppsala.

Fattigdomen påverkar alla delar av de här barnens liv. Det sociala och ekonomiska utanförskapet resulterar ofta i sämre hälsa, sämre utbildning, en mindre aktiv fritid och ett liv under betydligt otryggare förhållanden än andra barn. Att så många barn får se sina handlingsmöjligheter begränsade påverkar hela samhällets utveckling.

Vi Socialdemokrater vill se ett *Handslag mot barnfattigdom*, där kommunen i samverkan med frivilligorganisationer och det civila samhället kraftsamlar för att minska barnfattigdomen. Vi söker därför en politisk överens-

kommelse mellan partierna för att gemensamt anta en lokal handlingsplan med konkreta åtgärder för att pressa tillbaka fattigdomen och underlätta för de barn som drabbas.

*Våra frågor till kommunstyrelsens ordförande
Gunnar Hedberg (M) är:*

- Vilka initiativ är du beredd att ta för att minska barnfattigdomen i Uppsala?
- Ställer du upp på vårt förslag om ett *Handslag mot barnfattigdomen i Uppsala*?

Uppsala den 28 februari 2011

Marlene Burwick Erik Pelling

